

Mitta ja Integraali
Kesä 2017
5. tehtävät

EI HARJOITUKSIA KE 23.8. Tarkistetaan pe 25.8

Tehtävä 1 Osoita, että joukko $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x > 1, 0 \leq yx^2 < 1\}$ on mitallinen. Vihje: ¹

Tehtävä 2 (Mitallisten funktioiden tulo on mitallinen) Olkoon $f, g : A \rightarrow \mathbb{R}$ mitallisia. Osoita, että tulo $f \cdot g : A \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto f(x)g(x)$ on mitallinen.

Näistä voit opiskella Konvergenssilauseet-luvun alusta:

Tehtävä 3 (lim sup- ja lim inf-harjoitus) Laske $\limsup_n a_n$ ja $\liminf_n a_n$ kun

A) $a_n = (-1)^n$

B) $a_n = \cos(a_n)$, missä $(a_n)_{n=1}^\infty$ on rationaalilukujen numerointi.

C) Todista myös kaava

$$\liminf_n -a_n = -\limsup_n a_n. \quad (1)$$

Tehtävä 4 Olkoon $(a_n)_{n=1}^\infty$ ja $(b_n)_{n=1}^\infty$ reaalityönä jonoja. Todista epäyhtälö

$$\limsup_n (a_n + b_n) \leq \limsup_n a_n + \limsup_n b_n. \quad (2)$$

Anna esimerkki jonoista, joilla epäyhtälö on aito. (Älä etsi liian monimutkaisia.)

(Vihje: Aloita osoittamalla $\sup_{k \geq n} (a_k + b_k) \leq \sup_{k \geq n} a_k + \sup_{k \geq n} b_k$.)

Tehtävä 5 Etsi funktion $\sqrt{2}\chi_{[0,\pi]} + 5\chi_{[\pi/2,6]} + 3\chi_{\mathbb{Q}}$ normaaliesitys ja laske sen integraali.

Tehtävä 6 A) Olkoon funktiot $f_n : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ mitallisia. Osoita, että joukko

$$\{x : f_{n+1}(x) \geq f_n(x)\},$$

on mitallinen kaikilla $n \in \mathbb{N}$.

B) Edellisen avulla osoita nyt että joukko

$$\{x : \text{lukujono } (f_n(x))_{n=1}^\infty \text{ on kasvava.}\},$$

on mitallinen.

---

¹Esitä joukko sopivan (mitallisen) funktion $f(x, y)$ alkukuvana jostakin joukosta.